

Geen kind of een vreemd kind?

Geen kind of een vreemd kind?

Heidje Martens

2017

Beefcake Publishing

*Jarenlang gehoopt, gedroomd,
gehuild en gelachen,
jou gemist in duizenden gedachten
over jou en ons*

en altijd weer: dat wachten

*Maar kijk, nu ben je er
zeldzaam lief en dichtbij*

*En al dat wachten...
in al die duizenden gedachten...
Het is eindelijk,
eindelijk voorbij*

Heidje

DANKWOORD

Ik draag dit boek op
aan mijn mama, aan wie ik beloofd heb dit boek te schrijven,
aan mijn man, die in goede en kwade dagen, altijd en overal,
aan mijn zijde bleef,
aan mijn zoon en mijn dochter, die mij een nieuw leven
schonken.

Dit boek is mijn persoonlijk relaas over onze jaren waarin we geconfronteerd werden met een onbeantwoorde kinderwens en over onze beslissing tot adoptie over te gaan. Het geeft een eerlijk en onverbloemd beeld van hoe ik het ervaren heb, hoe het zich in mijn herinnering genesteld heeft en het impliceert geenszins dat andere mensen dit op dezelfde manier ervaren hebben. Om de privacy van onze kinderen en naasten te beschermen, kreeg iedereen in het boek een andere naam.

Als ik slechts één ongewenst kinderloos koppel kan doen inzien dat infertiliteit geen eindpunt hoeft te zijn en je ook met een ‘vreemd’ kind meer dan gelukkig kunt worden, is mijn opzet geslaagd.

16 MAART 2001

Een bloedrode vlek op een smetteloos wit hotellaken.

In de vroege ochtend van 16 maart 2001 stond de wereld stil. Althans, dat dacht ik, sterker nog, ik was ervan overtuigd. Tot ik door het raam van ons vakantieverblijf keek en een skiër opmerkte die breed glimlachend de berg af slalomde.

Ik begreep er niets van. Onmogelijk. De wereld die gewoon doordraaide, terwijl ons leven stopte.

Een tel later kwamen onze vrienden, met wie we op skivakantie waren, de kamer binnen. Hoe hard ik ook probeerde, de tranen die ik voelde opwellen waren niet te stoppen. Ze begrepen het onmiddellijk: ook de vijfde ivf-poging bleek mislukt. Ik hoefde niets uit te leggen. Mijn man, Olivier, stond er eveneens sprakeloos bij. Er hoefde niets gezegd te worden; wat konden ze ook zeggen?

Er was alleen stilte en in die doodse stilte het besef: dit is het dus. Ons leven zal er voortaan helemaal anders uitzien. Zo meedogenloos anders dan we het gedroomd hadden. Voortaan is het hij en ik en daar stopt het. Geen baby, geen kind, geen kleinkinderen. Geen babykamer, geen speelgoed, geen papflesjes, luiers, kinderkoets. Geen mama en papa worden. Geen genen doorgeven. Geen aansluiting bij onze vrienden die allen kinderen hadden en bij wie het als vanzelf leek te lukken.

Al die jaren van hoop, angst, wanhoop. Inseminaties, ivf, ICSI, onderzoeken, injecties, jokken op je werk omdat je naar het ziekenhuis moet, bang wachten op uitslagen, de mallemlolen van dokters, verpleegsters, ziekenhuizen, lange dagen, eenzame nachten, de frustraties: het hield abrupt op.

Even dacht ik nog dat ik me opgelucht zou voelen, het oeverloze wachten was eindelijk voorbij.

Maar in de plaats daarvan voelde ik een immense leegte. Letterlijk en figuurlijk. Ik wreef over m'n buik en ofschoon hij helemaal opgezwollen was door de hormonen, bleek hij leeg, leeg, leeg.

HOE HET BEGON

Vijf jaar voordien waren we er vol goede moed aan begonnen. Olivier en ik waren toen een tweetal jaren samen.

We leerden elkaar kennen op een zwoele zomeravond in 1994. Van meet af aan was er die klik, alsof we thuiskwamen. Zo vertrouwd en tegelijk zo verliefd. We hadden allebei het gevoel dat we elkaar alleen maar zouden optillen. Dat beloofden we elkaar ook. We zouden dansend door het leven gaan.

De eerste jaren samen waren zalig, intens, onbezonnen. We waren vrij en toch gebonden. We konden keuzes maken, hard werken, volop genieten. Het leek allemaal zo evident.

Het was al vrij snel duidelijk dat we allebei de wens hadden om een gezinnetje te stichten. Elk hebben we drie broers en die familieband was ons heilig.

Nochtans was ik nooit echt een moedertje-in-spe. Het feit dat ik twee veel jongere broers heb, en heel m'n jeugd mee voor hen had gezorgd, maakte dat ik het wel gehad had met kinderen. Tot ik Olivier ontmoette. We waren eind twintig op dat moment.

Niet dat we haast hadden, integendeel. Ik nam nauwgezet m'n pil en was absoluut niet klaar voor een baby.

Onze vriendenkring begon al spoedig aan gezinsuitbreiding. We bekeken het, maar lieten het voor wat het was. We wilden eerst genieten van elkaar en hadden alle tijd. Dachten we.

Allebei hadden we een veeleisende job die ons volledig opsloopte. Mijn man werkte voor een groot internationaal bedrijf en maakte spoedig carrière. Ikzelf had een drukke baan in de telecom. Werkdagen van twaalf uren waren geen aardigheid. Wat maakte het ook uit? We hadden met niemand

rekening te houden. En dus draafden we maar door. In de weekends vonden we elkaar weer en genoten we van ons zorgeloze bestaan.

Regelmatig kregen we bericht van vrienden: alweer een nieuwe baby die geboren was! We bezochten de ene materniteit na de andere, met al ons enthousiasme en onze vriendschap.

Tot er op een dag iets begon te dagen...

Wat als we nu toch eens de stap zouden zetten? Het zou onze vrijheid beknotten, dat was zeker, maar we stelden ons er niet te veel vragen bij. We hadden het goed samen, maar misschien zou het nog beter worden met een ukje van ons beiden. Het leek plots zo evident. Al die tijd hadden we er niet bij stilgestaan. Het overviel ons. Het was geen must, we konden ook wel overleven zonder, maar stel dat dat kindje er toch kwam? Het kon enkel maar bijdragen aan ons geluk.

Dat dat kind er misschien nooit zou komen was het laatste wat in onze gedachten opkwam.

DE MEDISCHE MALLEMOLEN

Eenmaal de klik gemaakt, waren we er helemaal klaar voor. In het begin hadden we nog een eindeloos geduld. De maanden gingen voorbij en er gebeurde niets, maar we lazen dat er zoveel koppels waren bij wie het niet onmiddellijk lukte. We maakten ons geen zorgen.

Na een aantal maanden besloten we toch maar eens een dokter te raadplegen. Niemand wist ervan. We maakten een afspraak bij ons in de buurt en kwamen terecht bij een enthousiaste arts. Die wist er wel raad mee. Hij onderzocht me oppervlakkig en schreef me een lichte hormonenpil voor. Die slikte ik maanden aan een stuk. We moesten een soort vruchtbaarheidstest bij de hand houden en op de aangegeven momenten intiem contact hebben. Bij aanvang was dat nog best grappig en spannend: van heinde en verre sjeesden we naar onze slaapkamer of eender waar als *het moment* gekomen was. Maar na verloop van tijd werd vrijen een stresstoestand; het was niet langer een intiem, spontaan elkaar liefhebben, maar een gedwongen opgave, een soort rekensommetje dat nog weinig met liefde te maken had. Elke maand opnieuw mochten we bij hem op consultatie.

Er veranderde niets.

We kregen het gevoel dat hij ons aan het lijntje hield. Het kon toch niet dat die verdomde hormonenpil niets in gang zette? Toch bleef de arts ons voorhouden dat we erin moesten blijven geloven.

Hij leek ons iets te glad. Hij had zelf drie biologische kinderen, geen ervaring met onvruchtbaarheid en aldoor een smalend lachje op zijn gezicht. We voelden ons niet echt op ons gemak bij hem; hij ging er net iets te licht over. Naar onze gevoelens

peilde hij op geen enkel moment. Op het einde van elke visite presenteerde hij ons zijn honorarium en dat was het.

De baby kwam er niet.

De eerste angst kwam opzetten. Heel latent, niet verontrustend. Gewoon, een vreemd gevoel. We zeiden niets aan onze omgeving. Voor hen waren we het ‘carrière-koppel’, niet gebonden aan iets of iemand. Happy, vrij, onbezorgd. Dat waren we ook nog wel, maar toch, toch niet meer zoals voorheen.

Tegenover elkaar hielden we ons sterk. Wat was er ook aan de hand? Niets ergs toch?

Het gebeurde immers wel vaker dat het niet onmiddellijk lukte. Intussen bleven onze vriendinnen en schoonzusjes wel zwanger worden. Het was het eerste teken aan de wand.

Ons leven ging inmiddels razendsnel verder. We huwden op een prachtige eerste zomerdag in 1997. Mijn stiekeme droom om met een bol buikje voor het altaar te staan deemsterde weg in de euforie van de dag.

Een heerlijke dag met vele genodigden en een groot feest op een boot. Geweldige pastoor mee aan boord, iedereen die ons lief was rondom ons. Een overvloed aan gelukwensen die we met volle overgave in ontvangst namen. Af en toe een prikje: “Dat er nu maar snel een baby’tje van komt!”

We vertrokken op huwelijksreis naar het zalige Toscane en Umbrië. Geen betere plek om helemaal ontspannen aan onze droom te bouwen.

We keerden niet met drie terug, de buik bleef leeg.

Het dagelijkse leven kabbelde verder.

We genoten, werkten, sportten, gingen op restaurant en op reis zoveel we konden. In de meeste hotels zagen we koppels met

kinderen, maar het deerde ons niet. We maakten onszelf wijs dat wij tenminste nog onze vrijheid hadden en op een dag zou onze baby er wel komen, dat stond vast. Wie hield ons tegen? We waren immers succesvol in alles wat we ondernamen. Mijn jeugd was allesbehalve kommerloos geweest, maar Olivier leek geboren voor het geluk. En hij sleurde me mee in zijn roes van onoverwinnelijkheid. Ik was hem er zo dankbaar voor. Het belette me te beginnen tobben. Of het nu in sport, in zijn werk of in zijn relaties was: altijd was mijn man even succesvol. Dat gaf me een gerust gevoel. Het kon toch niet dat iemand als hij voor een onoverkomelijk probleem zou komen te staan? En ik, zo verbonden met hem, bijgevolg evenmin. Onmogelijk...

Intussen kregen we aanhoudend telefoontjes van vriendinnen die trots meldden dat ze zwanger waren en hoe adembenemend dat wel niet was. We aanhoorden ontelbare getuigenissen: hoe snel ‘het’ gelukt was bij hen, hoe misselijk ze waren die eerste maanden, hoe ze uitkeken naar de bevalling. Vreselijke horrorverhalen over die bevalling: stuitliggingen, keizersneden, epidurale injecties die te laat gegeven werden, gynaecologen die te laat in de materniteit toekwamen.

We luisterden urenlang met verstilde adem, knikten af en toe bezorgd, en toegegeven: ook met een tikkeltje jaloezie, hoe gruwelijk het allemaal ook klonk. De verhalen leken eindeloos, stilaan kwamen ze ons de strot uit. We bezochten aan de lopende band kraamklinieken, deelden cadeautjes uit, bewonderden baby’s en de verhalenstroom over hoe de bevalling verlopen was, hoelang het allemaal geduurd had of net niet, hoe onnoemelijk veel pijn het gedaan had - “alsof je je regels krijgt, maar dan x 1000” - hoe heerlijk het moment was toen de baby tevoorschijn gekomen was - “tranen met tuiten, het meest ultieme moment van je leven” - of de borstvoeding al dan niet

een succes was gebleken - “gewoon zalig”, “oh, dat afkolven is een *merde*” - we kenden het intussen vanbuiten. We konden enkel vurig hopen dat ons diezelfde pijn, diezelfde vreugde, diezelfde baby ooit te wachten zou staan.

Na een jaar bij onze dokter besloten we toch maar een stapje verder te zetten. We contacteerden een fertiliteitsarts en vanaf nu kon het alleen maar de juiste richting uitgaan. We betraden een nieuwe wereld, een ziekenhuis stond voor ons gelijk met ‘ziek zijn’, hoewel we dat niet waren. Maar we stelden ons er niet te veel vragen bij en deden het met volle moed en in de stellige overtuiging dat we de juiste stap zetten.

Alles gebeurde in stilte. We wilden er niemand mee belasten; we namen het op ons. We waren ervan overtuigd dat het nu wel onmiddellijk zou lukken en stel dat we dan aan iedereen verteld zouden hebben waar we mee bezig waren? Het was ons kleine geheimpje en het versterkte enkel de band die we hadden.

DE FERTILITEITSKLINIEK

De arts in de fertilitateitskliniek was een ervaren dokter op het gebied van vruchtbaarheid. Hij was een knappe man, zuiders type, een jaar of vijftig en leek ons erg begaan, althans met ons medisch dossier. Over gevoelens werd niet gesproken. Hij stelde ons heel veel vragen over de afgelopen periode, wilde weten welke hormonen ik al geslikt had en hoe de controles gebeurd waren. Daarna stelde hij eerst een algemeen onderzoek voor, alsook een kijkoperatie van de eileiders, die misschien niet naar behoren functioneerden. Niets om ons zorgen over te maken.

Ook Olivier onderging een aantal testen. Ik was opgelucht: eindelijk ging men ook eens bij hem kijken. Misschien lag de 'oorzaak' daar en we hadden in de tussentijd al gelezen dat onvruchtbaarheid bij een man tamelijk makkelijk verholpen kan worden. Ik was er volledig gerust in. Even die onderzoeken doorstaan, de resultaten afwachten, de nodige medicatie innemen en dan zou onze droom spoedig werkelijkheid worden. Tegelijk stelde de arts voor om ook een baarmoederonderzoek uit te voeren. Het onderzoek vond plaats in een kille ruimte, ergens in de kelders van het ziekenhuis. Ik werd letterlijk vastgebonden op een ziekenhuisbed, kreeg een lichte verdoving en het onderzoek leek uren te duren.

De verpleegster bleek even koel als de ruimte. Ze beval me streng stil te blijven liggen tot het onderzoek voorbij was en kroop achter haar scherpje. Nooit eerder had ik zoveel pijn gehad. Het was alsof mijn buik werd opengereten.

Het was een tijdje wachten op de resultaten. We probeerden ons er niet te veel zorgen over te maken. De arts zou er, wat de

resultaten ook waren, raad mee weten, daar waren we van overtuigd.

Twee weken later mochten we op consult. Het oordeel was bizar: er was op het eerste gezicht niets te vinden. De eileiders waren meer dan oké, de baarmoeder intact, ook het onderzoek bij Olivier had niets noemenswaardig opgeleverd. Ik wist niet of ik blij of teleurgesteld moest zijn. Stiekem had ik gehoopt dat men toch *iets* zou gevonden hebben: of het nu een groot of een klein probleem was. Een probleem betekende immers ook een oplossing.

De arts stelde ons gerust. Hij schreef een ander hormoon voor dat ik zou moeten nemen. Een pilletje, Clomid, elke morgen gedurende een tiental dagen. De bijwerkingen zouden beperkt blijven. Op het einde van iedere maand zou er een kunstmatige inseminatie volgen. Dit hield in dat de hormonen eerst hun werk zouden doen, in het beste geval een aantal eicellen in de baarmoeder zouden opleveren, waarop de baarmoeder geïnjecteerd zou worden met het sperma van mijn man. Dit proces zouden we zes keer moeten herhalen. De kans op succes zou immens verhogen. Die zes keer was het maximum, de meeste koppels slaagden lang ervoor.

Alles in de voorwaardelijke wijs.

Onze hoop laaide volop op. De dokter boezemde ons veel vertrouwen in. Hij was een autoriteit op gebied van fertiliteit. Zijn wachtkamer zat vol.

Dat was trouwens iets heel bizars, die wachtkamer. Wij hadden altijd het idee de enigen te zijn in onze omgeving met dit probleem. Maar in die helverlichte zaal bleek het vol te zitten met koppels die blijkbaar ook worstelden met onvruchtbaarheid. Het verbaasde me enorm, de ruimte was tot de laatste stoel

gevuld en toch, wát een eenzaamheid. Geen woord werd er gezegd, iedereen staaarde voor zich uit en de leegte in onze buiken was haast voelbaar. Maar verder, stilte, en wachten, wachten op de dokter die goed of slecht nieuws bracht. Iedereen zat er met zijn eigen verborgen verdriet. Zijn eigen hoop en verwachtingen. Maar niemand die een woord zei. Ook wij niet. Nieuwsgierig keek ik in het rond. Er zaten mensen van allerlei pluimage. Arbeiders, bedienden, managers in maatpak, blanke en donkere mensen. In het dagelijkse leven soms mijlenver van elkaar, maar in de stilte van de fertiliteitskliniek allen gelijk en even klein.